

‘Nazibunker mag niet naar hoogste bidder’

Het rijk wil de bunker van Seyss-Inquart in Clingendael verkopen. Dat leidt tot onrust. „Straks gaan neonazi’s hier op bedevaart.”

Maja Landweer

Wassenaar

Hanna Luden, directeur van de Joodse belangenorganisatie CIDI lijkt het een gruwel. Dat je straks, om maar iets te noemen, romantisch kan tafelen op de plek waar nu nog de voormalige commandobunker van naziist Seyss-Inquart staat. „Er hoorde ook een kazerne bij. Dat zijn nu woningen. En het is mooi, heel mooi, maar het ademt ook die sfeer.”

Of het een optie is, dat de bunker uit de Tweede Wereldoorlog straks bijvoorbeeld wordt omgetoverd tot appartementencomplex - voor zover dat al mogelijk is met een bunker - is nog niet bekend. Het Rijksvastgoedbedrijf is nu met de gemeente Wassenaar, op wier grondgebied het ligt, in conclaaf over ‘een notitie van uitgangspunten’, zegt een woordvoerder van het Rijksvastgoedbedrijf.

▲ De als boerderij ‘vermomde’ bunker op landgoed Clingendael. ARCHIEFFOTO

“Hakenkruizen zijn niet stoer. Dat moeten we blijven vertellen. Anders wordt het vergeten

– Hanna Luden

Onlangs kwam het nieuws naar buiten dat het bijzondere rijksmonument wordt verkocht. Of het straks naar de hoogste bidder gaat of dat het alleen onder bepaalde voorwaarden wordt verkocht, daar is nog niks over bekend. „Het enige dat we op dit moment kunnen melden is dat het op de lijst van af te stoten rijksvastgoed staat”, aldus de woordvoerder. „Dat past in het huidige overheidsbeleid.”

Het rijk wil vastgoed dat niet meer wordt gebruikt van de hand doen, want het onderhoud ervan kost geld.

De kolossale bunker op landgoed Clingendael staat al jaren te verpieteren. Nu duidelijk is dat het pand op de markt komt, roeren verschillende belangenorganisaties zich. Het pand heeft een beladen geschiedenis en een nieuwe eigenaar moet daar zorgvuldig mee omgaan, vinden ze. De nachtmerrie van CIDI-directeur Luden is dat het een bedevaartsoord wordt voor neonazi’s. „Dat is een risico waar we serieus rekening mee moeten houden.”

Uniek

Op dit moment is de bunker niet toegankelijk voor het publiek. De Stichting Atlantikwall Museum Scheveningen pleit ervoor om het bouwwerk een educatieve bestemming te geven en niet te opteren voor de hoogste bidder. „Het is een uniek ding”, zegt voorzitter Gustaaf Boissevain van de stichting. „Niet alleen omdat Seyss-Inquart hier zat (de hoogste man namens de Duitsers in Nederland, red.), maar ook vanwege andere verhalen. Tijdens de Koude Oorlog werd het bouwwerk aangewezen als schuilplek voor de regering. Die geschiedenis willen we hier vertellen.”

De geschiedenis wordt steeds meer vergeten, signaleert Luden. „Het is niet stoer om hakenkruizen op de muur te tekenen. Dat moeten we blijven vertellen, anders weten we het niet meer. Daar maak ik me zorgen over.”